Glade jul, røde jul!

– Tradisjon topper trend, så enkelt er det!, sier Finn Schjøll om hvorfor han pynter med rødt til jul.

Av Bjørg Owren/ifi.no, ifi.no

Sammen med blant andre Wenche Myhre har han pyntet julebord i Glasshytta på Magnor Glassverk, og hos begge er rødt fargen som skaper julestemningen. Mote og trender til tross, i julen er det nok mange som gjør som Finn og Wenche.

KLASSISK: Wenche Myhre pynter også med rødt. Her i en klassisk kombinasjon med frodig grønt og skinnende krystall. (Foto: Magnor Glassverk)

Hvitt og gull blir for kjedelig

Tale Olivia Henningsen, kreativ leder i Fargerike, har også rødt som en favoritt i julen. Ikke fordi hun nettopp har lansert rødt som årets farge for 2017, men fordi hun også holder på tradisjonene.

– Ingen vei utenom, sier hun, og legger til flere utropstegn. Der i huset er det stoffnisser med røde hatter, julestjerner og røde tulipaner. Treet er klassisk pyntet med hvitt, gull og rødt.

– De røde kulene og kremmerhusene må med for at det ikke skal bli for kjedelig, sier hun.

ÅRETS FARGE: Rødt er så innarbeidet som julefarge at den gir julestemning hele året. Slett ikke å forakte! (Foto: Fargerike)

Gammel tradisjon

Men hvor kommer den røde tradisjonen fra? Ikke fra kirken; der er hvitt og lilla hovedfargene i julen.

Sporene går tilbake til førkristen tid, da våre forfedre og mødre feiret vintersolverv. Da de festet til ære for sola og ofret for å få et godt år, var eplet selve symbolet på fruktbarhet. Det røde eplet.

Senere ble julen en kristen høytid. Utviklingen fortsatte, og kommersielle interesser oppdaget potensialet i julen. De røde eplene overlevde som symbol, det kom kunstige varianter, så ble det røde julekuler og annen julepynt. Dette skjer på 1800-tallet.

FRUKTBAR: Røde epler er en juleskikk fra førkristen tid, som symbol på fruktbarhet. (Foto: Anne Manglerud/Green Apple)

JULEFARGER: Treet hjemme hos Tale Henningsen er klassisk pyntet med hvitt, gull og rødt.

Den røde nissen

I 1931 skjer det noe som for alvor setter fart i det røde. Den svensk-amerikanske kunstneren Haddon Sundblom går til staffeliet, og på lerretet tryller han fram en godmodig nisse med hvitt, langt skjegg, stor mage og rød drakt. Den moderne julenissen er født.

Det var et bestillingsverk til den første julekampanjen til Coca Cola. Med deres gigantiske markedsføringsapparat ble nissen fort kjent over hele verden. De spilte på det velsmakende, den gode stemningen og mye hygge. Akkurat slik vi vil at julen skal være.

Etter hvert fikk også den gamle norske fjøsnissen rød lue, men det er en annen historie.

MÅ HA DET: Det er ingen vei utenom rødt i julen, ifølge Tale Henningsen hos Fargerike. Da får stoffnisser med røde hatter pryde boligen.

KLAR TIL JUL: Noen lys, litt granbar, et fuglenek og en rød sløyfe; Da er det er jul! (Foto: Anne Manglerud/Green Apple)